

Ebazpena: R004/2026

Espedientea: E019/2023

Vitoria-Gasteiz, 2026ko otsailaren 25a.

Euskal Autonomia Erkidegoarekiko Ekonomia Itunaren Arbitraje Batzordea kide hauek osatzen dute: Violeta Ruiz Almendral presidenteak eta Sofia Arana Landín eta Javier Muguruza Arrese bokalek. Bada, hau erabaki dute:

ERABAKIA

Zerga Administrazioako Estatu Agentziak (aurrerantzean, ZAEA) Arabako Foru Aldundiaren (aurrerantzean, AFA) aurrean planteatutako gatazkari buruzkoa, zeinaren helburua baita zehaztea nork duen eskumena GAMEKO FABRICACIÓN DE COMPONENTES S.A.k (aurrerantzean GAMEKO; IFK: XXXXXXXX1) 2018ko ekitaldiko lehen hiru hilekoan ordaindutako zenbatekoaren gainean praktikatutako pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren (aurrerantzean, PFEZ) konturako atxikipenak ordainarazteko. Gatazka hori 19/2023 espediente-zenbakiarekin izapidetzen ari da Arbitraje Batzorde honetan.

AURREKARIAK

1.- GAMEKO entitateak Araban ditu egoitza fiskala eta soziala.

Sozietatearen jarduera nagusia da automobilgintzako osagaiak teknologia mekanizatuaren bidez fabrikatzea. Horretarako, hiru lantoki ditu, bi Araban eta bat Bizkaian. Arabako bi lantokietatik, bat ekoizpen-planta bat da, eta bestea, berriz, dibisio bat, Euskal Autonomia Erkidegoan nahiz hemendik kanpo kokatutako konpainia batzuei zerbitzuak emateko bertatik.

GAMEKOK PFEZ arautzen duen araudian ezarritako epean aurkeztu zituen hileko aitorpen-likidazioak (111 eredu). Ekitaldi horietan, entitateak ez zuen inolako atxikipenik sartu ZAEAREN aurrean.

2.- 2022ko urtarrilaren 28an, ZAEAK GAMEKORI jakinarazi zion egiaztapen- eta ikerketa-jarduketa partzialak hasi zituela, egiaztatzeko ea bete zituen 2018ko urtariletik 2020ko abendura bitarteko lan-etekinen eta jarduera profesional eta ekonomikoen gaineko atxikipenen eta konturako sarreren zioz zituen tributuzko obligazioak eta -eginbeharrak.

3.- 2022ko apirilaren 7an, ZAEAk, jarduketak amaituta, txosten bat igorri zuen eskumenik gabeko administrazio erkidean/foralean sartzeari buruz (zk.: A09; erref.: 70023880). Bertan, zehaztu zuen ezen, nahiz eta GAMEKOk ez zuen lantokirik lurralde erkidean, egiaztatutako aldian zehar hainbat langilek eman zituztela lan-zerbitzuak lurralde erkidean.

Horren ondorioz, ZAEAk adierazi zuen 50.450,33 € sartu zirela AFAn, eta kopuru horrek ZAEAn sartua behar zuela, 2018ko (20.744,30 €), 2019ko (17.541,94 €) eta 2020ko (12.164,09 €) ekitaldietako lan pertsonalaren etekinen gaineko konturako atxikipen gisa.

4.- 2022ko apirilaren 28an, ZAEAk bidalketa-eskaera bat bidali zion AFARI, 2018, 2019 eta 2020ko ekitaldiei zegozkien atxikipenengatik, GAMEKOk AFAn bidegabe sartutakoengatik. AFAk apirilaren 29an jaso zuen eskaera hori.

5.- 2023ko urtarrilaren 20an, AFAk posta elektronikoa bidali zion ZAEARI, 2022ko azaroaren 28ko erabakia erantsita, zeinean onetsi egiten baitzen ZAEAk igorritako bidalketa-eskaera 2018ko apiriletik 2020ko abendura bitarteko aldiari zegokionez. Alabaina, erabaki hartan ezetzi egin zen 2018ko urtarrilari, otsailari

eta martxoari zegozkion atxikipenen transferentzia egitea, preskribatuak baitziren (7.629,07 € ziren guztira).

6.- 2023ko martxoaren 17an, ZAEAk inhibizio-errekerimendua egin zion AFARI, kopurua ordainarazteko eskumena eta ZAEAk bere txostenean zehaztutako zenbatekoak jasotzeko eskubidea aintzatets zekizkion. Zenbateko horiek GAMEKOk 2018ko ekitaldiko lehen hiruhilekoan PFEZaren kontura egindako atxikipenak ziren.

7.- 2023ko apirilaren 21ean, AFAk ZAEARI jakinarazi zion baztertu egin zuela jasotako inhibizio-errekerimendua, eta berretsi zuen preskribatutzat jotzen zuela 2018ko lehen hiru hilabetei zegokien kreditua aintzatesteko eskubidea.

8.- 2023ko maiatzaren 17an, aintzat hartuta 2022ko urtarrilaren 28an egiaztatzeko eta ikertzeko jarduketan hasiera jakinarazi izanak auzigai diren atxikipenen preskripzioa gelditu zuela, ZAEAk gatazka planteatu zuen Ekonomia Itunaren Arbitraje Batzordean, eta prozedura arruntaren bidez izapidetu da. Beraz, bete egin da AFAk alegazioak egin eta dagozkion frogak eta dokumentazioa aurkeztu eta proposa ditzan egin beharreko izapidea. Era

berean, espedientearen berri eman zaie prozedurako interesdun guztiei. Horren emaitza espedientearen jaso da.

ZUZENBIDEKO OINARRIAK

1.- Arbitraje Batzordearen eskumena.

Arbitraje Batzordeak du gatazka hau ebazteko eskumena, Ekonomia Itunaren 66 Bat artikuluan xedatutakoarekin bat, Arbitraje Batzordearen eginkizunak ezartzen baititu:

“a) Estatuko Administrazioaren eta foru-aldundien artean edo foru-aldundien eta beste autonomia-erkidegoetako administrazioen artean sortzen diren gatazkak ebaztea, bai tributu itunduen lotuneen aplikazioari dagokionez, bai administrazio bakoitzari zenbateko zatia dagokion zehazteko, sozietateen gaineko zergaren edota balio erantsiaren gaineko zergaren baterako tributazioaren kasuetan.

b) Banakako tributu-harremanetako arazo zehatzetan ekonomia-itun hau interpretatzeko eta aplikatzeko orduan administrazio interesdunen artean sor litezkeen gatazkak erabakitzea.

c) Zergadunen egoitza dela-eta sor litezkeen desadostasunak ebaztea.”

2.- Aplikatu beharreko araudia eta ordainarazteko eskumena.

Euskal Autonomia Erkidegoarekiko Ekonomia Ituna onartzen duen maiatzaren 23ko 12/2002 Legearen 7.Bat.a) artikulua, 2017ko abenduaren 30etik aurrera indarrean dagoen idazkeraren arabera, hau ezartzen du:

“7. artikulua. Lan-etekinak direla-eta egindako atxikipenak eta konturako sarrerak.

Bat. Lan-etekinak direla-eta egiten diren atxikipenak eta konturako sarrerak, honako kasu hauetan, lurraldea dela-eta eskuduna den foru-aldundiak eskatuko ditu, zeinek bere araudia betez:

a) Euskadin egindako lan edo zerbitzuetatik datozen etekinak.

Lanak edo zerbitzuak lurralde erkidean eta Euskadiko lurraldean egiten direnean, edo zer tokitan egin diren zehazterik ez dagoenean, ulertuko da langilea adskribatuta dagoen lantokia kokatzen den lurraldean egin direla.

Telelanaren kasuan ere, eta lanak edo zerbitzuak atzerrian egiten direnean, edo ontzi handietan, itsasontzi txikietan, itsas artefaktuetan edo itsasoko plataforma finkoetan, ulertuko da langilea adskribatuta dagoen lantokian egin direla.”

3.- Arbitraje Batzordearen jarrera.

3.1.- ZAEAk egindako egiaztapen-jarduketetan, frogatuta geratu da 2018-2020 aldian lan pertsonalagatiko ordainsariak eman zitzaizkiela lurralde erkidean lan egin zuten enplegatuei.

Azpimarratu beharra dago AFAk ez zituela, ez itzultze-eskaera partzialki ezesteko posta elektronikoan, ez inhibizio-errekerimendua baztertzen zuen idatzian, zalantzan jarri ez aipatutako egitateak, ez ZAEAk eztabaidagarri diren atxikipenak eskatzeko duen eskumena.

Horiek horrela, AFAk ezetsi egin zuen ZAEAk 2018ko ekitaldiko lehen hiru hilabetei buruz egindako itzultze-eskaera, zuzenbide publiko ez-tributarioaren preskripzioa argudiatuta, eta beste hainbeste argudiatu zuen inhibizio-errekerimendua baztertzeko ere.

3.2.- Arbitraje Batzordeak behin baino gehiagotan eman du bere iritzia zuzenbide publiko ez-tributarioaren preskripzioari buruz, besteak beste, bere ebazpen hauetan: uztailaren 28ko 39/2022, 40/2022, 41/2022, 42/2022, 43/2022 ebazpenetan, uztailaren 6ko 76/2022 Ebazpenean, abenduaren 15eko 165/2022, 171/2022, 172/2022, 174/2022 eta 176/2022 ebazpenetan eta ekainaren 23ko 68/2023, 70/2023, 72/2023, 73/2023, 74/2023 eta 75/2023; horietako gogoetei lotzen gatzaizkio. Ebazpen horiek eta haietan aipatzen den jurisprudentzia kontuan hartuta –besteak beste, 2015eko abenduaren 15eko epaia (ECLI: ES: TS: 2015:5337); 2022ko otsailaren 10eko epaia (ECLI: ES: TS: 2022:596); 2020ko abenduaren 3koa (ECLI: ES: TS: 2020:4077); 2021eko urtarrilaren 28koa (ECLI: ES: TS: 2021:372); 2020ko maiatzaren 18koa (ECLI: ES: TS: 2020:1010); eta 2023ko urriaren 11koa (ECLI: ES: TS: 2023:4217)–, ondorioztatzen da jurisprudentzia baketsua eta errepikatua dela administrazioen arteko kreditu publikorako eskubidea aurrekontu-izaera publikoko eskubidetzat

hartzea, administrazioak zergadunaren aurrean duen tributu-eskubideaz bestelakoa; azken kasu horretan, eskumenik ez zuen administraziori diru-sarrera oker egin zitzaionean hasten da preskripzio-epea. Bestetik, zergapekoak egindako jarduketek edo zerga-administrazio batek zergapekoaren aurrean abiarazitako jarduketek ez dute gelditzen aurrekontua preskribatzeko epea, ulertzen baita zergaduna hirugarren bat dela, administrazio publikoen arteko harremanetik kanpoko.

3.3.- Arabako foru-esparruan, gatazkaren xede diren aldietan administrazioen arteko kredituaren preskripzioaren arloan aplikatu beharreko arau substantiboa izan zen Arabako Lurralde Historikoaren Ekonomia eta Aurrekontu Araubideari buruzko abenduaren 18ko 53/1992 Foru Arau Orokorra (aurrerantzean, AAFA), zeina indarrean izan baitzen 2023ko abenduaren 31ra arte. Testu horrek, 21. eta 26. artikuluetan, 5 urteko preskripzio-epea ezartzen zuen bere eskubide eta obligazioetarako, hurrenez hurren. Lurralde erkidean, pareko testua da Aurrekontuen azaroaren 26ko 47/2003 Lege Orokorra (aurrerantzean, ALO), eta horrek, 15. eta 32. artikuluetan, 4 urteko preskripzio-epea ezartzen du eskubide eta obligazioetarako.

2025eko urtarrilaren 29ko 4/2025 Ebazpenak ere (93/2021 gatazkaren gainekoa) hauxe ezarri zuen: “(...) bost urtez eskatzeko eskubidearen aurrean, lau urtez

aintzatesteko obligazioa ezartzen da, eta, Arbitraje Batzorde honen ustez, AFaren eskubideak talka egiten du ZAEaren obligazioa mugatzearekin. Hori dela eta, bost urteko preskripzio-eskubidearen aurrean, nagusitu egiten da ALOren 25. artikuluan ezarritako obligazioen preskripzio-epea; hau da, lau urtekoa.”

Kasu honetan, kontrako egoera dugu: ZAEaren eskubidea (4 urteko preskripzioa) eta AFaren betebeharra (5 urteko preskripzioa); arrazoibidea, ordea, hura bera izan behar da, eta, beraz, 5 urteko obligazioen aurrean epe laburragoko eskubidea gailentzen da, 4 urtekoa, hain zuzen ere.

3.4.- Azken alegazioetan, ZAEAk mahaigaineratu zuen Arbitraje Batzordeak 60/2022 zenbakiko gatazkari buruzko urtarrilaren 30eko 8/2024 Ebazpenean erabakitako irizpidea, zeinean hau baieztatu baitzuen:

“COVID-19ak eragindako krisi sanitarioa kudeatzeko alarma-egoera deklaratzeko duen martxoaren 14ko 463/2020 Errege Dekretuak hauxe dio 4. xedapen gehigarrian: “Edozein ekintza eta eskubide preskribatzeko eta iraungitzeko epeak eten egingo dira alarma-egoeraren eta, hala badagokio, hartutako luzapenen indarraldian zehar”.

Xedapen hori 2020ko martxoaren 14an jarri zen indarrean, eta urte bereko ekainaren 3an iraungi zen, Alarma-egoera luzatu zuen maiatzaren 22ko 537/2020 Errege Dekretuaren 10. artikuluan ezarritakoari jarraikiz (horrek luzatu egin zuen COVID-19ak eragindako krisi sanitarioa kudeatzeko alarma-egoera deklaratu zuen martxoaren 14ko 463/2020 Errege Dekretua), martxoaren 14ko 463/2020 Errege Dekretuaren arabera etendako eskubide eta ekintzen preskripzio- eta iraungitze-epeei lotuta: “2020ko ekainaren 4tik aurrerako ondorioekin, eskubideak eta ekintzak preskribatzeko eta iraungitzeko epeen etenaldia amaituko da”.

Ebazpen horretan adierazi zen bezala, eskubide eta ekintza ororen preskripzio- eta iraungitze-epeak etenda geratu ziren alarma-egoeran.

Bestalde, ALOren 15.2 artikuluan xedatzen denez, “Estatuko Ogasun Publikoaren eskubideen preskripzioa Tributuen Lege Orokorrean ezarritakoaren arabera geldituko da, eta ofizioz aplikatuko da.”

Trukean, AAFAk, 26.2 artikuluan, hau xedatzen du betebeharreari dagokienez: “Lege-xedapen batean bestela ezarritako kasuetan izan ezik, preskripzioa gelditu egingo da ordenamendu juridiko pribatuko arauen arabera. (...)”

Haatik, adierazi behar da 'gelditu' eta 'eten' kontzeptuak ez direla ez sinonimoak, ez baliokideak.

Horrenbestez, aurrekontu-legeriak egiten duen igorpena gelditze-ondorioetarako baino ez dela ondorioztatuko dugu. Beraz, aurrekontuei eta kreditu publiko ez-tributarioei dagokienez, martxoaren 14ko 463/2020 Errege Dekretuak (COVID-19ak eragindako krisi sanitarioa kudeatzeko alarma-egoera deklaratu zuenak) zehaztutako araudia aplikatuko da, eta, ondorioz, 2020ko martxoaren 14tik 2020ko ekainaren 3ra arteko aldian (82 egun natural) etenaldi bat ezarriko da.

3.5.- Aurreko arrazoibidearen arabera, gatazka honi guztiz aplikagarria zaio preskripzio-epeen zenbaketari 82 egun gehitzea.

Beraz, 2018ko urtarrileko, otsaileko eta martxoko PFEZaren konturako atxikipenen hileko aitorpen-likidazioak 2018ko otsailaren 26an, martxoaren 26an eta apirilaren 25ean sartu baziren AFAn, lau urteko epea eta 82 egunak 2022ko maiatzaren 19an, ekainaren 16an eta uztailaren 16an amaituko ziren, hurrenez hurren.

Beraz, bidalketa-eskaera 2022ko apirilean egin zela kontuan hartuta, eskaera hori zuzenbide publiko ez-tributarioko administrazioen arteko kredituaren preskripzio-epearen barruan egina zatekeen.

Horiek horrela, Arbitraje Batzordeak hau

ERABAKITZEN DU

1.- Deklaratzea Zerga Administrazioko Estatu Agentziari dagokiola 2018ko urtarrilean, otsailean eta martxoan eztabaidagai diren atxikipenak ordainarazteko eskumena.

2.- Erabaki hau jakinaraztea Zerga Administrazioko Estatu Agentziari, Arabako Foru Aldundiari eta GAMEKO FABRICACIÓN DE COMPONENTES S.A.ri.

Izpta.: Violeta Ruiz Almendral.

Izpta.: ISofía Arana Landín.

Izpta.: Javier Muguruza Arrese.